

Politisk debatt om merverdiavgift på alternativ behandling

NÆRMERE: NNHs generalsekretær Lidia I. Myhre står mellom sin partifelle Mats A. Kirkebirkeland fra H, og Hege Haukeland Liadal fra Ap som i denne saken står mye nærmere NNHs syn.

Arbeiderpartiet mener regjeringspartiene må ta til fornuft i behandlingen av saken om innføring av merverdiavgift på alternativ behandling. Dette kom klart frem under den politiske debatten på et seminar arrangert av SMB Norge.

TEKST OG BILDER: NNH

- Jeg håper at også FrP vil kreve at saken sendes tilbake til regjeringen for en utredning basert på fagkunnskap og kost-nytte for samfunnet, sier generalsekretær i NNH Lidia I. Myhre.

Seminaret som avsluttet med en times politisk debatt, fant sted 3. november i år på Thon Hotel Opera i Oslo og ble også live streamet. Tema var «Bidrar komplementær og alternativ medisin til lavere sykefravær?» med et særskilt fokus på regjeringens forslag om innføring av merverdiavgift på komplementær og alternativ medisin (KAM) og deres prosess i saken. NNHs generalsekretær roser SMB Norge for å ha samlet fagmiljøene og representanter fra både posisjons- og opposisjonspartiene til denne nødvendige debatten.

- Jeg vil gi honnør til SMB Norge, med Olaf Thommessen og Jørund Rytman i spissen, for at de har tatt initiativ og fått til en lenge etterlyst politisk debatt og dialog om saken. For oss som til daglig arbeider med KAM, er det viktig å fremme våre synspunkter, stille kritiske spørsmål og komme med innspill overfor de politiske partiene. En slik dialog kunne også regjeringspartiene lagt til rette for, før 22. juni i år, da de bestemte seg for å kjøre saken i en galoppfart i forbindelse

MUNNBIND: Med munnbind tillater leder i SMB Norge, Olaf Thommessen og Lidia Myhre å vise hvor nært de står hverandre i denne saken.

med statsbudsjettet, sier Myhre.

Leder i SMB Norge, Olaf Thommessen, innledet det hele ved å påpeke behovet for en grundig debatt om denne viktige saken for HelseNorge.

- Den prosessen vi har sett her har vært en hasteprosess hvor blant annet Regelrådet og andre ikke har fått være med. Det tyder på en grunnleggende fordom mot det vi oppfatter er en legitim næring, sa Thommessen.

REGLRÅDET KRITISK TIL HØRINGSPROSESSEN

22. juni i år sendte Finansdepartementet ut en høring på forslag om innføring av mva på komplementær og alternativ behandling. Høringen hadde svarfrist allerede 3. august, noe som på grunn av fellesferien resulterte i en høringstid på bare 3 uker. Dette gjorde at selv ikke Regelrådet som skal sikre at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjen-

nom nytt eller endret regelverk, fikk tid til å komme med sin høringsuttalelse. På tross av dette forsøkte stortingsrepresentantene fra regjeringspartiene Mats A. Kirkebirkeland (H) og Ola Elvestuen (V) å gi inntrykk av at dette er en helt normal saksgang.

- Regelrådet klarte ikke å levere høringsuttalelse fordi vi ikke jobber i denne feriemåned, men vi jobber altså alle de andre 11 månedene i året, sa sekretariatsleder i Regelrådet Dag Aarnes.

NNHs generalsekretær mener det er oppsiktsvekkende at Regelrådet ikke har vært involvert.

- Å utelate en så viktig aktør som Regelrådet er i sin vurdering ser ikke bra ut om arbeidet Finansdepartementet har gjort i saken. Men det kan tenkes at de også har vært presset fra den politiske ledelsen, og resultatet i slike tilfeller blir sjeldent bra, sier hun.

IKKE TROVERDIGE SVAR FRA POSISJONSPARTIENE

Debatten ga et klart bilde av at det er tydelige forskjeller mellom representantene fra regjeringspartiene og opposisjonspartiene om hvordan saken har blitt behandlet og burde behandles. Høyres Mats A. Kirkebirkeland og Venstres Ola Elvestuen måtte svare på flere spørsmål knyttet til problemstillingene belyst under flere av seminarets innlegg, fra både debattleder Jørund Rytman og publikum.

- Vi kan konstatere at posisjonspartiene ikke hadde et troverdig svar på disse spørsmålene, sier Lidia Ivanova Myhre, hovedinntrykket er at regjeringen i denne saken har navigert utelukkende ut i fra at tjenester som hovedregel er momsbelagt. Det kom ingen god forklaring om hvorfor en så viktig helsesak har blitt gjort om til en finanssak. På spørsmål om hvorfor re-

gjeringen forskjellsbehandler terapeutgruppene ved å gi mva-fritak til noen og ikke til andre, hadde regjeringspartienes representanter heller ingen god forklaring på.

OPPOSISJONEN SKUFFET OVER HØYRE

Opposisjonen var representert av stortingsrepresentantene Hege Haukeland Liadal (Ap) og Hans Andreas Limi (Frp). Begge representantene pekte på at dette er en viktig sak som krever en vesentlig bedre utredning og prosess enn det regjeringen har presentert. Liadal var krysstallklar i sin kritikk mot regjeringen om at saken mangler det viktigste: en faglig utredning. Hun fortalte videre at grunnen til at hun sammen med 7 andre representanter fra Arbeiderpartiet la fram sitt forslag om «tiltak mot kvakksalveri og bedre prioritering av helseressurser» tre dager før regjeringen sendte ut høringen, var å forsøke å hindre at regjeringens forslag gikk igjennom uten motstand. Ifølge Liadal var bruken av ordet «kvakksalveri» knyttet til svovelpredikanter og folk som opererer «under radaren». Hun forsikret at Arbeiderpartiet ønsker en konstruktiv diskusjon og et bredest mulig forlik i Stortinget, etter at regjeringen har kommet tilbake med en bedre utredning. Liadal kommenterte også medieutspillene fra Sveinung Stensland (H), som er valgt til saksordfører i saken. Hun mener Stenslands uttalelser om saken ikke bygger på kunnskap, men på «føleri».

- Høyre og Sveinung Stensland har gått veldig hardt ut på banen med en aggresjon som jeg har merket meg, sa Liadal. Jeg er skuffet over Høyre, og de må ansvarliggjøres for det de viser – ikke basert på kunnskap, men på en slags «føleri», med den faglige bakgrunn man kanskje har fra tidligere.

- Arbeiderpartiets ståsted er tydelig: Vi må utrede bedre, regjeringen må komme tilbake med et helt annet faglig

FRA DISKUSJONEN: Hans Andreas Limi (Frp) og Hege Haukeland Liadal (Ap) støtter NNHs syn om at mva-forslaget er for dårlig utredet. Til venstre Advokat Gorm Grammeltdt som har sett på de juridiske sidene av forslaget.

Ola Elvestuen (t. v.) og Mats A. Kirkebirkeland.

Lidia Myhre og Hans Andreas Limi.

kunnskapsgrunnlag i saken, slik at vi kan fatte en beslutning som er fornuftig hos Finansdepartementet, og som er fornuftig hos Helse- og omsorgsdepartementet, fastslo Hege Haukeland Liadal.

Storingsrepresentant Hans Andreas Limi fra Frp fortalte at partiet ønsker å beholde momsfritaket, men at dette vil være en forhandlingssak mellom dem og regjeringen, og han la ikke skjul på at det kommer til å bli harde forhandlinger.

- Noen vil karakterisere dette forslaget som likebehandling. Vi gjør ikke det. Og det er ikke vi som har bedt om at det skal komme i budsjettet; det er regjeringspartiene som har bedt om det. Vi går inn i forhandling med dem med et ønske om enighet, og det tror jeg regjeringspartiene også gjør - fordi alternativet kan bli ganske dramatisk, sa Limi.

Han mener saken mangler en god

utredning.

- Det er for dårlig utredet. Og da tenker jeg; hva blir konsekvensene?

Samtidig påpekte han at Frp ønsker å se på spørsmålet om autorisasjon for enkelte grupper, på lik linje med regjeringspartiene. Videre mente Limi at fagorganisasjonene må bli flinkere til å fremme terapeutkompetansen de representerer over for politikerne og opinionen.

Generalsekretæren i NNH er glad for at både Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet bruker et klart språk om regjeringens håndtering av saken.

- I våre møter med både Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og, jeg vil også nevne, Senterpartiet, har NNH fått forståelse for våre synspunkter om hvor dårlig denne saken har blitt håndtert fra regjeringspartiene. Vi har fått støtte fra de tre partiene for våre argumenter om

hvordan dette forslaget fra regjeringen vil rasere det gode arbeidet med pasientsikkerhet og kompetanseheving som terapeuter, fagorganisasjoner, fagskoler og forskningsmiljø gjør til daglig - til det beste for pasienter og brukere. Jeg håper at Fremskrittspartiet vil sette foten ned i sine budsjettforhandlinger med regjeringen og vise politisk klokskap og styrke i denne viktige saken, sier hun.

KLAR TALE FRA FAGMILJØENE

I det siste kvarteret av debatten åpnet debattleder Jørund Rytman for spørsmål fra salen. Fagmiljøene reagerte ved å stille kritiske spørsmål og komme med konstruktive innspill til de politiske partiene. Noen av reaksjonene ble rettet mot Høyres Sveinung Stenslands politiske troverdighet og holdninger til fagmiljøene. Homøopat og lærer i naturmedisin

Hege Haukeland Liadal og Lidia Myhre.

Andreas Bjørndal stilte direkte spørsmål til Høyres Mats A. Kirkebirkeland:

-Hvordan kan dere tillate å ha en helsepolitisk talsperson som opererer som en fri kanon? Jeg har selv møtt ham i debatt. Han er overhodet ikke opptatt av en kunnskapsbasert debatt.

Bjørndal fikk støtte av Kjersti Almåsvoold, styreleder i Psykodramaforeningen i Norge, som er en del av Norsk Forbund for Psykoterapi. Hun viste til det store antall mennesker som har vært og er avhengig av de tilbudene som sorterer under begrepet «alternativt», for å fungere i jobb og ellers i samfunnet. Hun opplever Stenslands aggressive holdning, manglende kompetanse og totale uvilje til dialog, som respektløs og sårende.

NNHs generalsekretær Lidia Ivanova Myhre har tidligere kritisert Stenslands utspill i media, som hun mener

er kunnskapsløse og oppsiktsvekkende. Under debatten kom hun med kommentarer om både saken og saksprosessen. Hun var åpen på at hun selv er medlem i Høyre og har hatt flere lokalpolitiske verv i partiet gjennom mange år, og at hun ikke kjenner seg igjen i partiets politikk, holdning og agering i denne saken. Hun mente Høyre er helt på bærtur ved å gjøre denne viktige helsesaken til en finanssak og overkjøre 1 million mennesker som bruker alternativ behandling hvert år.

- Det er ganske flaut å være Høyre-medlem om dagen, det må jeg si deg det er, var Myhres klare beskjed til Mats A. Kirkebirkeland og Høyre.

Debattleder Jørund Rytman stilte spørsmål til Mats A. Kirkebirkeland om hvordan han reagerer på kritikk fra sine egne og fikk svar:

- Jeg tar dette selvfølgelig med meg videre. Det derfor jeg er her for å lytte, og tar det meg videre, svarte Kirkebirkeland.

Videre oppfordret Myhre, som også har erfaring fra kultursektoren, til å trekke en parallell mellom komplementær og alternativ behandling og kulturbransjen.

- Se på KAM på samme måte man ser på kultursektoren. At dere trekker frem naprapater og osteopater ut av en helhet og overlater andre terapiformer til seg selv, er det samme som tekke frem for eksempel steppdans og glemme alle andre kulturgener og -uttrykk. Jeg er sikker på at det vil ta hundre år om det skal bli autorisasjon for alle enkeltterapiformer, og dette er feil vei å gå. Registerordningen er et instrument dere har og den mest effektive og billigste måten å rydde opp på. Bruk den!